

Schoolgids 2024/2025

Democratisch Voortgezet Onderwijs De Vallei

Inleiding en voorwoord

Beste lezer,

Voor je ligt de schoolgids van VO De Vallei voor het schooljaar 2024-2025. In deze schoolgids staat wat je moet weten als je (of je kind) bij ons op school zit. Na het lezen van deze schoolgids weet je waar en bij wie je terecht kunt met vragen en hoe de dingen geregeld zijn.

Op 5 oktober 2015 zijn we opgericht, dus we bestaan op 5 oktober 2024 negen jaar en schooljaar 2024-2025 is het tiende schooljaar van VO De Vallei! We starten het nieuwe schooljaar met 54 leerlingen. In het voorjaar van 2024 is de motie om een vierdaagse schoolweek uit te proberen met consent aangenomen. Dat betekent dat we in schooljaar 2024-2025 starten met 4 dagen school: maandag tot en met donderdag is de school open van 08:30 tot 16:30, op vrijdag is de school gesloten. We gaan het tot de kerstvakantie uit proberen en dan evalueren we of het bevalt. Niemand van ons weet of het nu echt voordelen gaat opleveren, en hoe het gaat voelen om het lesaanbod en alle activiteiten in 4 dagen te beleven. En dat is dan weer heel erg passend bij democratisch onderwijs: niets is in beton gegoten, we gaan het gewoon proberen!

We zijn blij met alle mensen die deze school mogelijk maken! De ouders, die vertrouwen in ons hebben, de leerlingen die het aan durven om eigenaarschap over hun eigen leven te nemen en de mensen, die met ons werken om deze school vorm te geven.

Aan iedereen die dit leest en ons nog niet kent. Kom vooral kennis maken! En ken je ons al en ben je net zo blij als wij? Vertel het verhaal van onze kleinschalige particuliere school vooral verder. Want wij denken dat er genoeg jongeren zijn die een school als VO De Vallei geweldig vinden en dat onze school een welkome aanvulling is op het bestaande reguliere onderwijs in de wijde regio.

Alle nieuwsgierigen naar onze school zijn uitgenodigd om (naast het lezen van deze schoolgids) onze school te bezoeken op een open dag of informatieavond. Houd hiervoor onze socials en website in de gaten. Of neem contact op via mail: info@vodevallei.nl of via de schooltelefoon: 06-24251343.

Groet,
team VO De Vallei 2023-2024:
Annebelle, Chris, Inge, Iki, Jeroen, Pauline, Simone en Ton

NB:

Overall waar 'hij, hem of zijn' staat, kan men elke persoonlijk voornaamwoord dat gewenst is lezen.

Overall waar 'ouders' staat, kan men 'ouder(s)/verzorger(s)' lezen.

Inhoudsopgave

1	De locatie	5
	ADRESGEGEVENS.....	5
	BRIN-NUMMER.....	5
2	HET TEAM.....	6
3	DE LEERLINGEN.....	2
	EEN DAG OP VO DE VALLEI.....	2
	LEEFTIJDSMIX.....	2
	SPELEN/GAMEN.....	2
	CONFLICTEN.....	3
4	HET LEREN.....	3
	VORMEN VAN LEREN.....	4
	<i>Spelend leren</i>	4
	<i>Ontdekkend leren</i>	4
	<i>Meesterschapsleren</i>	4
	VOORTGEZET ONDERWIJS.....	4
	LEERWENSEN.....	5
	LEERLINGVOLGSYSTEEM.....	5
	EXAMENS.....	5
	AANVRAGEN EN BETALEN VAN EXAMENS.....	6
	STAGE.....	6
	DIGITALE LEERBRONNEN.....	6
	STUDIEBOEKEN.....	7
	GODSDIENSTONDERWIJS.....	7
	BURGERSCHAP.....	7
5	DE BEGELEIDING.....	8
	BEGELEIDING: LEERLINGGESTUURD.....	8
	REFLECTEREN.....	9
	LEERLINGEN MET SPECIFIEKE ONDERWIJSBEHOEFTE.....	9
	TALENTENBANK.....	10
	NA VO DE VALLEI.....	10
	VERVOLGONDERWIJS.....	10
6	AANNAME VAN LEERLINGEN.....	10
	KIJKPERIODE.....	11
	IN- EN UITSCHRIJVEN.....	11
	PROCEDURE VOOR SCHORSING EN VERWIJDERING.....	11
	<i>Schorsing</i>	12
	<i>Verwijdering</i>	12
7	DE OUDERS.....	12
	OUDERAVOND.....	12
	OUDERGESPREEKEN.....	12
	DAGELIJKS CONTACT.....	13
	INFORMATIEVOORZIENING.....	13
	<i>Social Schools</i>	13
	<i>Secretariaat schoolkring</i>	13
	<i>Spectrovita</i>	13

SCHOOLGELD	13
8 VEILIGHEID	14
SOCIALE VEILIGHEID	14
<i>Veiligheidsmonitor</i>	14
<i>Coördinator Sociale Veiligheid</i>	14
FYSIEKE VEILIGHEID	15
EMOTIONELE VEILIGHEID	15
ZORG	16
BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN	16
EXTERNE VERTROUWENSPERSOON	16
9 DE SCHOOLORGANISATIE	16
SOCIOCRATIE	16
SCHOOLKRING	17
BEMIDDELINGSKRING (BMK)	17
HOLACRACY	17
KLACHTEN	17
10 SCHOOLTIJDEN, AANWEZIGHEID EN VAKANTIES	18
SCHOOLOPENINGSTIJDEN	18
VISIE ONDERWIJSTIJD EN URENREGISTRATIE	18
REGELS AANWEZIGHEID LEERLINGEN	18
<i>In- en uittekenen</i>	18
<i>Registreren uren</i>	19
<i>Communicatie over de aanwezigheid van leerlingen in de school</i>	19
<i>Ziek</i>	20
<i>Doktersbezoek</i>	20
<i>Studieverlof en stage</i>	20
<i>Bijzonder verlof</i>	20
<i>Onvoorzien afwezig</i>	20
<i>Zorgtraject</i>	20
VAKANTIES EN VRIJE DAGEN	21
11 OVERIGE ZAKEN	22
INTERNE COMMUNICATIE: SLACK	22
ETEN, DRINKEN EN HYGIËNE	22
<i>Dieet</i>	22
<i>Hygiëne</i>	22
ROKEN	22
OPEN DAGEN	22
BENODIGDHEDEN	22
BRING YOUR OWN DEVICE	22
GYMNASTIEK EN SPORT	23
HUISWERK	23
GASTEN EN INTRODUCÉS	23
ROOSTER EN AANWEZIGHEID TEAMLEDEN, COACHES EN DOCENTEN	23
<i>Ziekte teamlid</i>	23
ZORG VOOR KLEDING EN EIGENDOM, KLUISJES	23
ZORG VOOR OMGEVING	24
13 LITERATUURTIPS VO DE VALLEI	24

1 De locatie

VO De Vallei is gevestigd op Kerkstraat 37 in Driel bij Arnhem.

Het gebouw is circa 700m² groot. Er is een aula, waar je koffie en thee en tosti's kunt maken en er is een aparte (groene) keuken waar gekookt en gebakken kan worden. De aula en aangrenzende ruimtes zijn de verzamelplaats voor allerlei informatie in de school, zoals het rooster, het secretariaat van de schoolkring en al haar subkringen. Daarnaast zijn er diverse andere ruimtes in het gebouw, zoals een stilteruimte, een studieruimte met lokaal en een 'Lab', een multifunctionele ruimte ('de Flex'), een atelier, een dans-/theaterzaal, twee muziekr ruimtes (een 'rockhok' en een ruimte voor piano, digitale muziek en accoustische instrumenten), een spreekkamer en een kantoortje. Lessen worden op verschillende plaatsen gegeven, afhankelijk van de groeps grootte en de voorkeuren van de leerlingen en docent. Er is een tuin achter de school met een trampoline en een voor- zijtuin met diverse zitjes.

De school houdt niet op binnen de muren. De leerlingen hebben mogelijkheden om op onderzoek uit te gaan: naar de uiterwaarden, het dorp Driel in of via het organiseren van excursies die op dat moment aansluiten bij de interesses en nieuwsgierigheid van de leerlingen. Ook is het mogelijk om stage te lopen waarbij de leerplek naar buiten verplaatst wordt.

Adresgegevens

VO De Vallei
Kerkstraat 37
6665 CE Driel
06-24251343

info@vodevallei.nl

www.vodevallei.nl

BRIN-nummer

31CX

2 Het team

Elke schooldag zijn er vaste teamleden aanwezig. De voornaamste taak van dit team is om samen met de leerlingen zorg te dragen voor een fysiek en emotioneel veilige en inspirerende omgeving. Daarnaast gaan teamleden (en docenten) samen met de leerlingen op zoek naar antwoorden op de vragen die ontstaan, geven ondersteuning en volgen de individuele ontwikkeling van de leerlingen. Het team draagt zorg voor de dagelijkse leiding van de school en begeleiding van de leerlingen. Om dit mogelijk te maken, zijn alle verantwoordelijkheden in de schoolorganisatie in rollen verdeeld op holacratische¹ wijze. Er is dus geen directie of baas in onze school.

Het totaal van werkende mensen in VO De Vallei bestaat uit een nog rijkere verzameling mensen. De teamleden zorgen ervoor dat de school 4 dagen per week open kan zijn en zij dragen de verantwoordelijkheid voor de school. Daarnaast is er een brede schil van diverse vakdocenten. Zij geven les in de gebruikelijke vakken zoals wiskunde en Nederlands, maar ook in bijvoorbeeld ondernemerschap of theater.

VO De Vallei is een school die midden in de maatschappij staat. Wij leren van anderen door mensen en organisaties buiten de school op te zoeken of in de school uit te nodigen. Ook ouders kunnen een belangrijke rol spelen in het onderwijsaanbod.

De brede schil van teamleden, begeleiders en vakdocenten varieert per dag in grootte. Sommigen zijn een vast dagdeel of dagdelen in de week aanwezig. Anderen komen voornamelijk op afspraak, wanneer leerlingen specifiek aangeven behoefte te hebben aan hun expertise. Binnen het brede team (dus inclusief docenten en young professionals) zijn alle bevoegdheden voor de kernvakken in het voortgezet onderwijs vertegenwoordigd.

De vaste Teamleden voor 2024-2025 zijn

- Ton Schröder
- Simone Marx
- Pauline Fokkelman
- Iki Trip
- Jeroen Roncken
- Inge van Es
- Chris van Walraven
- Annebelle de Nooy

Alle bovenstaande teamleden hebben verschillende rollen in de organisatie van de school. Omdat de rollen en de aanwezigheid per week kan verschillen hebben we dat niet in de schoolgids vastgelegd. Ieder teamlid is als coach te kiezen door een leerling.

¹ Kijk voor meer informatie over dit platte organisatiemodel op <https://energized.org/wat-is-holacracy>

3 De leerlingen

De leerlingen vormen de basis van de school; zij creëren (samen met het team) hun eigen (leer)omgeving door de school actief in te richten. Het brede team faciliteert dit waar mogelijk en biedt leerlingen de tijd, ruimte en veiligheid om te leren.

Een dag op VO De Vallei

De leerlingen komen binnen en tekenen zich in op de aanwezigheidslijst en in het urenregistratiesysteem. Vervolgens gaan ze doen wat zij op dat moment belangrijk vinden. Geen dag is hetzelfde. Elke dag zijn er andere vakdocenten op de werkvloer. Er zijn naast vaklessen ook andere georganiseerde activiteiten. Leerlingen werken voor zichzelf of met elkaar. Ideeën kunnen ter plekke ontstaan of iemand heeft zijn activiteit juist voorbereid en gepland. Leerlingen die een planning hebben gemaakt, hebben wellicht lesafspraken op die dag. Andere leerlingen haken aan bij een idee of gaan iets voor zichzelf doen: ze geven zelf aan wat ze willen doen en leren. Iedereen doet datgene dat hem inspireert vanuit eigen enthousiasme. Het valt niet te voorspellen hoe een dag eruit gaat zien en wat er gaat gebeuren. In de praktijk blijkt de school een levendige plek te zijn vol met activiteiten.

De leerlingen doen van alles: ze volgen bijvoorbeeld een les, lezen, spelen een game (op pc of op tafel), maken muziek, zijn bezig met wiskunde, taal of tekenen, maken plannen om geld te verdienen voor een goed doel of schoolmateriaal, doen proefjes, zijn aan het programmeren, zoeken informatie op het internet of trappen een balletje, bakken een taart of bewerken hout in de werkplaats. Aan het einde van de dag wordt er gezamenlijk opgeruimd.

Leeftijdsmix

Leerlingen hebben op een bepaalde leeftijd niet allemaal dezelfde interesses of vaardigheden. Als leerlingen samen iets doen telt de interesse, niet de leeftijd. Op VO De Vallei komen leerlingen als ze klaar zijn op de basisschool en ze vertrekken als ze klaar zijn om een vervolgstap te maken. De leerlingen zijn tussen de 10 en 21 jaar oud. Er is een bijzondere wisselwerking tussen oudere en jongere leerlingen. Oudere leerlingen kunnen dienen als rolmodel voor de jongere leerlingen. De jongere leerlingen dienen als familiemodel voor de ouderen. VO De Vallei is (in tegenstelling tot de meeste andere democratische scholen), alleen een school voor Voortgezet Onderwijs.

Spelen/gamen

Er wordt veel gespeeld op VO De Vallei. Spelen is een houding ten opzichte van de wereld. Een houding van openheid, van uitproberen en van creëren. Een belangrijk kenmerk van spelen is dat het spontaan is en dat er vooraf geen vastgesteld doel is. Door vrijheid en onderzoek ontstaat serendipiteit.² Spelen is de vaardigheid die je nodig hebt om in een steeds veranderende omgeving te kunnen functioneren. Samen spelen/gamen vraagt om sociale vaardigheden, plannen, strategisch denken. Gamen kan achter

² Serendipiteit is het vinden van iets onverwachts en bruikbaar terwijl je er niet naar op zoek was.

een computer, aan een tafel met een bord- of kaartspel, maar zeker ook op iedere andere willekeurige plek.

Conflicten

Leerlingen hebben bij VO De Vallei de vrijheid om hun eigen activiteiten te kiezen. Daarin lopen ze ook tegen de grenzen van zichzelf en de ander aan. Conflicten die dan ontstaan kunnen een bron van ontwikkeling zijn.

Leerlingen zijn in staat om veel conflicten zelf goed op te lossen. Ze ondersteunen elkaar hierin. Zo nodig steunen de begeleiders hen hierin door het bieden van een veilige situatie, waarin met elkaar overlegd kan worden alsook in het helpen verwoorden van elkaars behoeftes. Een begeleider heeft hierin een rol als coach of mediator, maar nooit als scheidsrechter. Conflicten kunnen ook uitgepraat worden in de Bemiddelingskring (BMK). Deze kring bestaat uit iemand van het team en een aantal leerlingen, die samen helpen bij het onderzoeken van de toedracht van het conflict, helpen om de verschillende werkelijkheden van de betrokkenen in kaart te brengen en geven begeleiding bij het zoeken naar een oplossing.

4 Het leren

Leren is, net als ademen, een proces dat nooit stopt. Je leert overal en altijd, je hele leven lang. Leerlingen op VO De Vallei leren van alles wat ze tegenkomen, omdat het functioneel is of omdat ze het leuk vinden. Het aanbod is alles wat in de maatschappij te vinden is. Alle media en informatie, alle omgangsvormen en verschillende mensen met verschillende interesses vormen het aanbod om van te leren. Een jongere heeft (soms ongemerkt) meestal zin in zijn eigen ontwikkeling en zal dan dus met interesse leren van de wereld om zich heen. Het team ziet het als haar taak om de leerlingen in vrijheid kennis te laten maken met deze rijke wereld vol mogelijkheden en de leerling te begeleiden zijn weg hierin te vinden. Leerlingen zijn echter niet allemaal hetzelfde. Zij leren dus niet allemaal dezelfde stof en ook niet allemaal op dezelfde manier of hetzelfde moment.

Leerlingen kunnen verschillende wensen hebben, omdat ze verschillende talenten hebben. Daaruit volgt vaak ook dat er verschillende interesses ontstaan. Verschil in wensen kan ook samenhangen met de leeftijd en de ontwikkelingsfase. Het leren van leerlingen hangt nauw samen met hun motivatie op dat moment. Daarom vinden wij het heel belangrijk om uit te gaan van de wensen van leerlingen. Datgene waar hun aandacht op gericht is, is ook datgene wat de meeste potentie heeft om effectief geleerd te worden. Met effectief leren bedoelen we dat met relatief weinig inspanning en tijd een zo groot mogelijk effect en diepgang wordt bereikt. Doel hierbij is om de stof echt 'eigen' te maken. Ontdekken welke wens een leerling heeft en hem daarvoor de ruimte geven is één van de belangrijkste uitgangspunten van onze school. Ook zijn er verschillen in manieren van leren. Hiermee bedoelen we de wijze waarop

leerlingen het makkelijkst dingen leren. Voor de een is dat via beelden, de ander is meer auditief of motorisch ingesteld. Leerlingen zijn vrij om te kiezen welke manier van leren op een bepaald moment het best bij hen past. Ze zijn hierdoor vrij om te ontdekken hoe ze het best, het makkelijkst en het meest effectief leren. De wensen van leerlingen zullen ook hiermee samenhangen.

Vormen van leren

Er zijn veel manieren waarop leren plaatsvindt. Een leervorm kan proces- en/of resultaatgericht zijn. Er kan ook 'per ongeluk' geleerd worden. Vanuit de praktijk zien we drie basisvormen van leren:

Spelend leren

Deze vorm van leren is leren door te spelen. Zoals eerder genoemd; spelen is een houding van openheid, uitproberen en creëren. Wij gaan ervan uit dat er geleerd wordt, ook als er geen plan gemaakt is! Het spelen ontvouwt zich in het moment. Het hoofddoel is plezier hebben. Je weet pas achteraf wat je er precies van geleerd hebt. Spelen is een belangrijke manier van leren. Het ontwikkelt de creativiteit en het buiten kaders kunnen denken van leerlingen. Daarnaast is spelen essentieel voor de sociale en emotionele ontwikkeling. Ook veel cognitieve vaardigheden worden tijdens spelen (ongepland) geleerd.

Ontdekkend leren

Ontdekkend leren gaat vooral over nieuwsgierigheid en uitproberen. Het meeste van dit nieuwsgierig uitproberen eindigt niet in een meetbaar resultaat. Je wilt bijvoorbeeld ontdekken of een bepaald vak als biologie of gitaarspelen of beeldhouwen iets voor je zou kunnen zijn. Er wordt soms wel een plan gemaakt, maar het plan wordt even snel weer losgelaten om plaats te maken voor een ander idee. De kennis wordt opgeslagen en vormt een deel van een groter reservoir van opgedane ervaringen in het onderbewustzijn en kan later weer van pas komen. Dit leren heeft dus niet altijd direct zichtbare gevolgen. Leerlingen maken hierdoor kortstondig kennis met allerlei zaken. Soms ontdek je zo een talent of passie, soms niet. Het proces is hierbij het belangrijkste en niet het resultaat.

Meesterschapsleren

Het gaat hier om het beheersen van bepaalde kennis, van een vakbekwaamheid of het behalen van een tastbaar resultaat. Het is doelgericht en er worden afspraken gemaakt over hoe de leerling naar dit resultaat toe werkt. Meesterschapsleren is divers. Het kan gaan over het leren ontwerpen van een game, het bedienen van een machine, het beheersen van een taal, het opzetten van een bedrijf of het behalen van een examen. De motivatie is dat het eindresultaat gehaald wordt. Er is een voortdurende zelf-evaluerende manier van leren. Je stopt alleen als je jezelf overtuigd hebt dat je beheerst wat je wilde leren of kunnen. Het resultaat is hier een belangrijk onderdeel.

Voortgezet Onderwijs

Het onderwijs binnen onze school is ingericht op leerlingen die de basisschool hebben doorlopen. Jongeren moeten naar school totdat ze een startkwalificatie hebben of 18

jaar zijn. Een startkwalificatie is een diploma op het niveau van havo, vwo, mbo niveau 2 of hoger. VO De Vallei is een school zonder groepen en zonder niveau-indelingen.

Leerlingen kunnen zich individueel voorbereiden op de verschillende soorten van vervolgonderwijs zoals het mbo, het hbo, de universiteit. Ook is het mogelijk dat een leerling ervoor kiest om na het voortgezet onderwijs te gaan werken.

Binnen een stimulerende leeromgeving zorgt het team samen met de docenten voor een uitgebreid aanbod van de gevraagde en benodigde lesstof. Samen met de leerling, de ouders en iemand van het team wordt er gekeken naar de wensen, de behoeftes en de mogelijkheden van de leerling en wordt er een plan gemaakt om naar de gewenste kwalificatie toe te werken. Naast traditioneel lesmateriaal in boekvorm maken we gebruik van digitale vormen. Er is een 'bring your own device'-beleid, hetgeen betekent dat leerlingen hun eigen digitale leermiddel vanuit huis meenemen. Op school zijn er een aantal laptops beschikbaar.

Leerwensen

In gesprekken met de eigen coach bespreekt de leerling zijn leerwensen. In dit gesprek wordt gereflecteerd op de afgelopen periode, wordt besproken wat de leerling de komende periode tot de volgende vakantie wil gaan doen, wat de leerling daarvoor nodig heeft en wat de doelen zijn. Er kunnen afspraken gemaakt worden over de inhoud, de mate van begeleiding en roosters. Deze afspraken zijn individueel en worden regelmatig besproken en eventueel aangepast. Er is een rooster van aanwezige docenten. In overleg kan ook vaker een leerwensen-gesprek gevoerd worden.

Leerlingvolgsysteem

In het leerlingvolgsysteem Spectrovita worden de ontwikkelingen van de leerling gevolgd en vastgelegd. Dit geldt zowel voor de ontwikkelingen op het gebied van de door de overheid geformuleerde kerndoelen, als ook voor andere opgedane ervaringen, kennis, vaardigheden en persoonlijkheidsontwikkelingen. In Spectrovita zijn dagverslagen opgenomen die door leerlingen, ouders, docenten en coaches ingevuld worden. Het dagverslag functioneert als onderdeel van een digitaal dagboek, waarin bijvoorbeeld ook foto's opgenomen kunnen worden. Eventueel kan de leerling daarnaast ook kiezen voor een ander, eigen volgsysteem. Dit kan bijvoorbeeld een portfolio zijn, videoverslag, blog of een andere nog te bedenken vorm, die we eventueel aan Spectrovita koppelen. Ook deze wordt periodiek door de coach met de leerling besproken.

Examens

Is er een keuze voor een mogelijke vervolgonderwijs gemaakt, dan kan een leerling zich voorbereiden op de toelatingseisen. Een staatsexamen (vmbo-t/havo/vwo) kan daar deel van uit maken en is in zogenaamde deelcertificaten op te splitsen. In de praktijk betekent dit dat er voor gekozen kan worden om ieder jaar één of meerdere deexamens te doen. Zo kan het zijn dat een 14-jarige, een 16-jarige en een 18-jarige zich tegelijkertijd op het staatsexamen Engels voorbereiden. Het is mogelijk om deelcertificaten om te zetten in een diploma. Een deelcertificaat is tien jaar geldig. Wanneer een leerling onze school verlaat, krijgt hij altijd een getuigschrift dat hij

Democratisch Onderwijs heeft genoten. Tevens behoort een EUDEC-diploma³ tot de mogelijkheden.

Een voorbereiding op een MBO opleiding kan ook door een eindopdracht te doen in combinatie met het aantonen van het juiste niveau voor de vakken Nederlands, Engels en rekenen. Hiervoor gebruiken we de adaptieve niveaubepalingstesten en certificaten van onderwijs-uitgever Deviant.

Aanvragen en betalen van examens

Leerlingen die examens willen doen, bijvoorbeeld omdat zij voor hun vervolgopleiding een bepaald diploma nodig hebben, kunnen meedoen met het staatsexamen. Het staatsexamen wordt afgenomen door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).⁴ Bij DUO kunnen leerlingen ongeacht hun leeftijd in een of meerdere vakken per jaar examens doen. Zo kunnen leerlingen in één jaar een volledig examen doen, maar ze kunnen ook de vereiste examens voor een diploma in meerdere jaren afleggen, tot maximaal 10 jaar. Ook kan een leerling in verschillende vakken examens doen zonder uiteindelijk een volledig diploma te willen halen. Het staatsexamen bestaat uit 2 onderdelen: het centraal examen en het college-examen. Het centraal examen is een schriftelijk examen. Het is hetzelfde als het centraal examen op reguliere scholen. Het college-examen vervangt de schoolexamens in het reguliere onderwijs. Het college-examen is meestal een mondeling examen, soms aangevuld met een schriftelijk deel. Voor sommige vakken moet een werkstuk of literatuurlijst ingeleverd worden. Leerlingen kunnen zich elk jaar van half oktober tot en met 31 december aanmelden voor het staatsexamen. [Hier](#) staat meer informatie. De mondelinge examens vallen altijd in drie periodes in de zomervakantie. Vroege inschrijving geeft de grootste kans op de periode die de voorkeur van leerling of ouders heeft. Tot uiterlijk 31 januari is het mogelijk je terug te trekken en het examengeld terug te krijgen.

NB: De kosten voor examens worden door de leerlingen en ouders zelf gefinancierd. Dit is niet bij het schoolgeld inbegrepen. Het aanvragen van examens moeten de ouders en leerling samen doen bij DUO.

Stage

Het lopen van een of meerdere stages in binnen- en buitenland behoort zeker tot de mogelijkheden en wordt op wens van de leerling en samen met de ouders en coach vormgegeven en georganiseerd.

Digitale leerbronnen

De markt voor online-leren is voortdurend aan verandering onderhevig. VO De Vallei houdt de ontwikkelingen en mogelijkheden voor onze school nauwlettend in de gaten. In de afgelopen schooljaren hebben we o.a. met VO-Content gewerkt. VO-Content heeft een uitgebreid aanbod op het gebied van curriculumvakken, oefenen voor eindexamens, rekenen en Engels. Voor sommige leerlingen is het passend en voor

³ EUDEC staat voor European Democratic Education Community zie <https://eudec.org/>

⁴ Volledige informatie over het staatsexamen staat op de website van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) onder Staatsexamenkandidaat <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/eindexamens/staatsexamen/staatsexamen-voorgezet-onderwijs>

anderen weer niet. Wij blijven voortdurend in ontwikkeling op dit gebied en het werken hiermee is leerling- en vakafhankelijk. Voor de laatste informatie hieromtrent is het aan te bevelen om contact met de coach op te nemen.

Studieboeken

Op school zijn van alle standaard curriculumvakken boeken aanwezig of kunnen ze worden aangeschaft. Dit zijn exemplaren voor op school. Als leerlingen boeken mee naar huis willen nemen, zullen ze deze zelf moeten aanschaffen. Van sommige boeken zijn meerdere exemplaren aanwezig, waardoor het mogelijk is dat een leerling ze leent. Voor studieboeken kan aangeklopt worden bij Inge en voor de aanvraag van andere leermiddelen kunnen leerlingen naar de schoolvergadering waar er samen een besluit wordt genomen over het leermiddelenbudget.

Godsdienstonderwijs

VO De Vallei heeft als richting van onderwijs een algemeen bijzonder uitgangspunt. Dit houdt in dat wij als school geen specifieke geloofsovertuiging aanhangen. Wel is elke leerling natuurlijk vrij om een geloof aan te hangen. Als school kunnen we informatie bieden over verschillende geloofsovertuigingen. Als er vraag is vanuit de leerlingen naar godsdienstonderwijs of levensbeschouwing, dan kan hiervoor een aanvraag ingediend worden bij de docentenkring.

Burgerschap

In onze sociocratische organisatie vormen het opdoen van ervaringen met principes als gelijkwaardigheid, vrijheid van meningsuiting en deelname aan besluitvormingsprocessen de fundering van het democratisch onderwijs. Daarmee is VO de Vallei niet zomaar 'een oefenplaats voor democratie', zoals burgerschap in scholen vaak (naar bv Dewey) omschreven wordt. Democratie wordt op deze wijze niet als oefening in een werkvorm gegoten, maar dagelijks geleefd. Zo draagt de gehele schoolcultuur bij aan het oefenen in en bijbrengen van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Autonomie staat centraal in ons onderwijs. De leerling is eigenaar van zijn/haar leerweg. Deze zelfbeschikking is één van de twee belangrijkste kernwaarden of pijlers van democratisch onderwijs en uit zich in het ervaren van vrijheid en het geven van een eigen invulling aan het leven en de schoolloopbaan Deze autonomie staat nooit los van sociale betrokkenheid.

De andere pijler van democratisch onderwijs is gelijkwaardigheid. Hiermee bedoelen we dat ieder mens gelijkwaardig is aan de ander, dezelfde rechten heeft en gelijke behandeling moet krijgen. Door de sociocratische opzet binnen VO De Vallei worden leerlingen betrokken bij de organisatie van de school. Het samen leven in de school bevordert de sociocratische structuur en het ontwikkelen van empathisch vermogen. In alle kringen wordt via een heldere structuur gezorgd voor ruimte om te leren luisteren, te leren verwoorden, vanuit een ander perspectief te leren kijken door waarde te geven aan ieders standpunt in gesprekken. Het leren samen vorm te geven aan de school naar je eigen wensen, zonder de grenzen van een ander te schaden, vinden we belangrijk.

Er zijn verschillende typen van burgerschapsvorming te benoemen. Bovenstaande wijst met name naar kritisch-democratisch en individualiserend burgerschap vanwege de nadruk op autonomie en sociale ontwikkeling binnen de school. Onze leerlingen leren niet zomaar te doen wat een ander van hen verlangt (aanpassingsgericht burgerschap), zij leren hun eigen weg te vinden en daarbij zich te realiseren dat een ander ook zijn of haar eigen pad mag bewandelen, hoe verschillend deze ook mogen zijn.

Er zijn diverse manieren waarop we leerlingen de mogelijkheid geven kennis te maken met de samenleving. Een aantal voorbeelden die gerelateerd zijn aan burgerschaps onderwijs: we organiseren met regelmaat excursies naar bijvoorbeeld musea, de rechtbank, de tweede kamer en bijeenkomsten van bijvoorbeeld andere scholen. We organiseren gastlessen en workshops, zo was er een echtpaar in de school om over hun ervaringen in Tweede Wereldoorlog te vertellen en bezochten we een voormalig concentratiekamp uit WOII. Naast het standaard programma voor maatschappijleer is er les rond de actualiteit, wordt er filosofie gegeven en is er een docent HVO (humanistisch vormingsonderwijs) aan de school verbonden. We proberen bij alle activiteiten te onderzoeken op welke manier leerlingen kunnen participeren. Zo is de ontwikkeling van een nieuw logo in een serie workshops onder leiding van een grafisch vormgever tot stand gekomen. Op deze manier bieden we de leerlingen kansen om zich te oriënteren op vakgebieden, vervolgstudies en het werkzame leven na de middelbare school en deelname aan de maatschappij. Het verduurzamen van het pand en het opnieuw ontwerpen van de website zijn actuele projecten waar leerlingen en teamleden in samenwerken.

5 De begeleiding

Begeleiding: leerlinggestuurd

Op VO De Vallei stemmen we de begeleiding af op de behoefte van de leerling. Hiervoor is het nodig om rekening te houden met verschillende vormen van leren. Als een leerling iets een keer wil uitproberen heeft hij geen behoefte aan te veel bemoeienis.

Andersom, als een leerling een resultaat wil bereiken, is er wellicht meer ondersteuning nodig om dit ook te bereiken.

Elke leerling kiest een eigen coach uit een van de teamleden. Elke periode worden coachgesprekken met de leerlingen gevoerd. Tijdens die gesprekken worden de leerlingen gevraagd naar hun wensen, behoeften en plannen. De leerlingen maken samen met de coach voor die periode een plan waarin ze verwerken wat ze doen, hoe ze dat gaan doen en welke manier van begeleiden ze nodig hebben. Het plan kan overigens ook zijn dat er geen plan is.

Voor alle soorten wensen kan een keuze in manier van begeleiden gemaakt worden. Het kan dus gaan om een cognitieve leerwens (ik wil deze som leren oplossen) maar ook om een projectmatige wens (ik wil een boomhut maken of ik wil naar het Rijksmuseum, ik wil een kamp organiseren of een toneelstuk maken en uitvoeren).

Als het gaat om een lange termijn wens, bijvoorbeeld 'ik wil staatsexamen wiskunde

doen', kan de coach helpen om deze wens in tijdblokken te verdelen. Het kan ook gaan om een anti-wens (ik wil minder achter de computer zitten). Ook hierbij maakt een leerling daarna de keuze in de manier van begeleiden: ga je dat zelf regelen (spelend); moeten we je helpen herinneren, waarna je dan alsnog zelf kan kiezen (ontdekkend); of wil je dat we je het na bepaalde tijd begrenzen (meesterschap). Ook bij een anti-wens wordt er aan het eind van de periode gereflecteerd met de leerling.

Concreet ziet de begeleiding er als volgt uit:

Tijdens de eerste weken van het jaar wordt in overleg tussen leerlingen en coaches besloten welke leerlingen bij welke coach horen. In deze weken vinden dan ook de eerste coachgesprekken plaats, waarin behoeftes in kaart wordt gebracht en plannen worden gemaakt. (NB: 'ik ga de komende periode geen plan maken', kan ook een plan zijn.)

Elke periode zijn er weer coachgesprekken. Tijdens die gesprekken reflecteren we op de voorgaande periode en vieren we behaalde doelen. Alle leerlingen worden elke periode begeleid. Ook als een leerling ervoor kiest om geen plan te maken, spreekt die leerling wel elke periode zijn coach. Samen reflecteren ze op wat de leerling ongepland toch heeft geleerd, samen peilen ze behoeftes en wordt er opnieuw gevraagd naar een keuze in de manier van begeleiden. Leerlingen spreken hun coach ook vaak tussendoor in de 'wandelgangen'.

Reflecteren

Reflecteren is een belangrijke manier van leren om te leren. Als leerlingen van zichzelf weten hoe ze leren en wat hen ertoe brengt om stappen te zetten, kunnen ze betere keuzes maken en krijgen ze vertrouwen in zichzelf. Reflecteren met leerlingen bestaat bij VO De Vallei uit verschillende stappen. Bijvoorbeeld observeren dat een leerling een stap maakt. De ontwikkeling kan door de coach, een ander teamlid, de ouders of de leerling zelf gezien worden. Tijdens een coachgesprek wordt de ontwikkeling dan besproken. De coach vraagt hoe de leerling denkt dat hij die stap heeft kunnen zetten. De coach vertelt eventueel welk proces hij dacht te zien, waardoor een leerling de stap heeft kunnen zetten. Ook wordt gevraagd of de leerling tevreden is met de stap die hij gezet heeft en of de leerling zijn ontwikkeling zou willen vieren. Bijvoorbeeld door het delen van het resultaat met anderen. Door ontwikkeling te reflecteren met leerlingen krijgen de leerlingen meer (zelf-)inzicht en zelfvertrouwen en kunnen ze beter keuzes maken.

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Elke leerling heeft andere onderwijsbehoeften en samen met de leerling dragen wij er zorg voor dat aan al deze onderwijsbehoeften zoveel mogelijk kan worden voldaan. Er is veel ruimte om elke leerling, indien gewenst, individueel te begeleiden. In overleg met ouders, de coach en de leerling kan een begeleidingsplan gemaakt worden. Ons hele aanbod is beschikbaar voor alle leerlingen, omgeacht hun intelligentie of functioneren. Als de leerlingen nog specifiekere wensen hebben (vreemde taal leren, harp leren spelen, een auto uit elkaar halen, e.d.), dan wordt samen met de leerling (en binnen de

mogelijkheden) gezorgd voor de benodigde materialen en zo nodig deskundigheid. Een enkele keer kan het voorkomen dat er toch een leerling is die wij niet goed kunnen begeleiden. Als niet-bekostigde school vallen we niet onder Passend Onderwijs, maar passen we dit wel zoveel mogelijk toe: er wordt getracht leerlingen met een specifieke zorgvraag zo lang mogelijk binnen de school op te vangen en te begeleiden. Zo nodig met specialisme van buiten de school. Indien er problemen met een leerling zijn (leerproblemen, lichamelijke problemen en/of sociaal-emotionele problemen) kan er een wens (vanuit de leerling, de ouders of de school) bestaan om onderzoek te doen naar de aard en oorsprong van de problematiek die ervaren wordt. Dit wordt altijd met leerling en ouders besproken. In uitzonderingsgevallen verwijzen we een leerling, in overleg met de ouders en, indien mogelijk, de leerling zelf, door naar een andere school als alle partijen van mening zijn dat dit de beste oplossing is.

Talentedbank

Iedereen die zijn of haar kennis, vaardigheden en ervaringen wil delen met de leerlingen, kan dit kenbaar maken aan de school. VO De Vallei verwerkt dit aanbod in een talentenbank. Dit is een lijst waarop mensen staan vermeld met hun 'talenten'. Leerlingen kunnen zo contact opnemen met iemand die hun vraag kan beantwoorden. Dit kan een enkel mailtje zijn, een afspraak voor een les of een stageplaats of gastlessen (op school of elders). Mensen die hun talent aanbieden, kunnen zelf aangeven in hoeverre ze de leerlingen willen begeleiden.

Op deze manier halen we de wereld binnen. Ieder mens heeft wel iets te bieden en kan bijdragen aan de rijkdom en diversiteit die we graag zien binnen de school!

Ook ouders wordt gevraagd op deze manier betrokken te zijn en een bijdrage te leveren: kom vertellen over je vak, deel je hobby of enig ander talent.

Na VO De Vallei

De leerlingen ontwikkelen op democratisch onderwijs waardevolle vaardigheden die in de maatschappij van vandaag nodig lijken te zijn. Leerlingen die na VO De Vallei een vervolgopleiding willen volgen, zullen aan de toelatingseisen van die vervolgopleiding moeten voldoen. Als leerlingen aangeven te willen overstappen naar een bepaalde school of hoger onderwijs, wordt samen met de coach gekeken naar wat de leerlingen al weten en wat ze nog moeten leren om aan die eisen te voldoen. Er wordt in overleg met de leerling een planning gemaakt om hem te begeleiden in de stap naar een vervolgopleiding.

Vervolgonderwijs

Leerlingen kunnen uitstromen naar alle soorten vervolgonderwijs: mbo, hbo of universitair onderwijs. Uit ervaring blijkt dat een deel van de leerlingen die democratisch onderwijs heeft genoten kiest voor ondernemerschap.

6 Aanneame van leerlingen

Naar school gaan bij VO De Vallei is anders dan naar school gaan op een traditionele school. Het is in positieve zin een grote uitdaging voor zowel de leerling, de ouders als

de docenten. Een voorwaarde voor een succesvolle tijd bij ons op school is dat je je kunt vinden in het concept van democratisch onderwijs. Het is daarom een voorwaarde dat leerlingen en ouders zich eerst daarin verdiepen, voordat ze zich verbinden aan onze school. Dit kan door een informatieavond te bezoeken. Ook is het mogelijk eerst andere informatie te lezen; onze website is een goed startpunt daarvoor. Als de jongere en ouders na een kennismakingsgesprek daarna besluiten om verder uit te zoeken of VO De Vallei een geschikte school is, volgen er vier kijkdagen en een evaluatie- / aannamesgesprek. Voor de kijkdagen vragen we een financiële vergoeding van € 100,- voor het gehele traject.

Kijkperiode

Gedurende de kijkperiode onderzoeken de leden van de aannamekring of de leerling en ouder(s) / verzorger(s) gemotiveerd zijn om op VO De Vallei te zijn. Teamleden en andere leerlingen kunnen, indien gewenst, hun observaties aan de aannamekring doorgeven. De aannamekring krijgt op deze manier een beeld van de kijkleerling en brengt uiteindelijk een advies uit aan de leerlingcoördinator. Een negatief advies kan alleen gegeven worden als er een overwegend bezwaar is om een leerling aan te nemen. Als er geen overwegend bezwaar is, volgt aan het eind van de proefperiode het evaluatie-/aannamesgesprek.

In een aannamesgesprek komen onder andere motivatie en leerwensen van zowel de jongere als de ouders uitgebreid aan de orde. Samen wordt een besluit genomen omtrent de inschrijving van de leerling. Mochten er twijfels zijn, dan wordt de kijkperiode verlengd met een aantal meeloopdagen. Als dit op verzoek van de school is, vragen wij voor deze extra kijkdagen geen financiële vergoeding.

Vanaf het moment dat de leerling start als leerling op VO De Vallei is er een betalingsverplichting van schoolgeld aan VO De Vallei. Tevens betekent dit dat ouders en leerling zich conformeren aan de schoolregels en dat zij allen het onderwijsconcept onderschrijven. De ouders en leerling tekenen hiervoor een contract voor de tijd dat de leerling onderwijs volgt op VO De Vallei en gaan akkoord met de algemene voorwaarden van de school.

Voor nadere informatie verwijzen wij naar het aparte document 'aannameprocedure' waarin ook een stappenplan is opgenomen.

In- en uitschrijven

Als besloten is om de leerling op VO De Vallei aan te nemen en in te schrijven voor de leerplicht, wordt de leerplichtconsulent van de gemeente waar de leerling woont op de hoogte gebracht en een bewijs van inschrijving aan de vorige school gestuurd.

Wij verzorgen deze administratie.

Procedure voor schorsing en verwijdering

Schorsing en verwijdering zijn zeer ingrijpende maatregelen om ernstig wangedrag bij te sturen. Wij gaan hier uiterst zorgvuldig mee om en dit vindt dan ook enkel bij hoge uitzondering plaats.

Bij ongewenst gedrag van een leerling, waar we samen met de leerling en bemiddelingskring (BMK) niet uit komen, zullen wij vanzelfsprekend de ouders zo

spoedig mogelijk informeren. Samen met leerling en ouders gaan we in gesprek om te zoeken naar een oplossing. Het inschakelen van professionele hulp kan een onderdeel zijn van ons advies.

Schorsing

Leerlingen moeten zich houden aan de afspraken zoals deze in de schoolkring worden gemaakt. Op school zijn deze afspraken in te zien in de schoolkringnotulen. Als een leerling zich regelmatig niet houdt aan deze afspraken en daarmee een bedreiging is voor de (sociale) veiligheid op school, kan het voorkomen dat een leerling wordt geschorst. Dit gebeurt ten hoogste vijf aaneengesloten schooldagen. Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk en met opgave van redenen medegedeeld. Onder schorsing wordt verstaan dat de toegang tot school tijdelijk is ontzegd. Dit betekent dat de leerling tijdelijk niet naar school mag komen. Voordat een leerling op school terugkeert, worden afspraken gemaakt om nieuwe problemen te voorkomen. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd. Het besluit wordt genomen door het team.

Verwijdering

Het besluit voor definitieve verwijdering van een leerling gebeurt uitsluitend door de dagelijkse leiding (het team) en na overleg met de rol zorg, de coach, de ouders en de leerling. De ouders worden daarvan ook schriftelijk op de hoogte gebracht. Hierbij merken wij op dat niet slechts het gedrag van de leerling zelf, maar ook het gedrag van de ouders reden kan zijn een leerling van school te verwijderen.

7 De ouders

Ouders weten het meest over hun eigen kinderen. Ze zijn een bron van informatie voor de begeleiders om de leerlingen nog beter te begrijpen en te begeleiden. Hiervoor is intensief contact tussen ouders en de school nodig.

Ouderavond

Een paar keer per jaar is er een bijeenkomst voor en/of door ouders en het team. Dit is een gelegenheid om ervaringen en informatie uit te wisselen over wat je als ouder tegenkomt als je kind bij VO De Vallei naar school gaat. Ook kunnen hier algemene dingen besproken worden over hoe het gaat op school. De ouderavond kan ook ingevuld worden met bijvoorbeeld een workshop of een thema-avond. Als ouders behoefte hebben aan meer ouderavonden kunnen zij dit samen met de school organiseren.

Oudergesprekken

Nadat een leerling zijn of haar coach heeft gekozen, vindt elke periode een coachgesprek plaats met de leerling. Eén of twee keer per jaar vindt een 'driehoeksgesprek' plaats met de leerling, de ouders en de coach, waarin we samen een beeld vormen van de leerling. Dit gesprek vindt plaats op school. Ouders en coaches kunnen als dat nodig is ook vaker een gesprek plannen.

Dagelijks contact

Ouders kunnen bij het wegbrengen en ophalen van hun kind(eren) nog even op onze school een kopje koffie of thee drinken. Dit is een belangrijk moment en een mogelijkheid om dagelijkse dingen te bespreken of om aandacht te vragen voor persoonlijke zaken. Maar de school is van en voor de leerlingen, dus we vragen de ouders vriendelijk om niet langer dan nodig in de school te verblijven.

Informatievoorziening

Voor informatie over actuele zaken binnen de school maken wij gebruik van verschillende communicatievormen:

Social Schools

Voor communicatie met ouders gebruiken wij het communicatiemiddel Social Schools. In een besloten omgeving wordt informatie en nieuws van de school gedeeld in verschillende groepen. Dit platform is ook als app beschikbaar, dus het is een snelle manier om altijd op de hoogte te zijn van het laatste nieuws van VO De Vallei.

Secretariaat schoolkring

In de aula is een plek ingericht voor het secretariaat van de schoolkring en al haar subkringen. Hier staan alle mappen met notulen en besluiten die ingezien mogen worden door alle leden (leerlingen, team, docenten) van de schoolkring. Ook ouders zijn welkom om in de mappen te kijken.

Spectrovita

Voor inhoudelijke informatie-uitwisseling over een leerling, wordt het leerlingvolgsysteem Spectrovita gebruikt.

Schoolgeld

VO De Vallei is een particuliere school en ontvangt dus geen geld van de overheid. Om de werkende mensen en het gebouw, de leermiddelen en de nodige andere kosten te kunnen betalen, moet er schoolgeld betaald worden. We hebben een schoolgeldtabel waar te vinden is welk bedrag we factureren. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van het inkomen van de ouder(s)/verzorger(s). Een schooljaar loopt van 1 augustus tot en met 31 juli. Er kan ineens of in delen betaald worden.

Als ouders meer willen betalen of schenken, dan kan dat uiteraard. We hebben een verbintenis met Stichting Vernieuwend Onderwijs die een ANBI status heeft waardoor de gift via deze stichting een belastingvoordeel kan opleveren. Meer informatie hierover kan op school ingewonnen worden.

8 Veiligheid

Zorg dragen voor sociale, fysieke en emotionele veiligheid is voor ons een prioriteit. Jonge mensen voelen zich veilig als hun behoeften gezien, gehoord en begrepen worden. Ontwikkeling vindt met name plaats in een omgeving die steunt, volgt en stimuleert. In gelijkwaardigheid en met respect voor onszelf en voor elkaar zijn we samen verantwoordelijk om van de school een plek te maken, waar je mag zijn wie je bent.

Sociale veiligheid

Een sociaal veilig klimaat binnen een school gaat over de manier waarop mensen met elkaar omgaan. Voor leerlingen is de school een plek waar ze contact hebben met leeftijdsgenoten en waar ze kennismaken met verschillen in normen, waarden en omgangsvormen. Een veilige sociale omgeving is niet vanzelfsprekend. Pesten, negatieve groepsdruk en agressie of geweld zijn enkele voorbeelden van gedrag dat een negatief effect heeft op de sociale veiligheid.

Omdat de groep leerlingen op VO De Vallei relatief klein is en de aanwezigheid van begeleiders en docenten verhoudingsgewijs hoog, is er genoeg gelegenheid om elkaar te zien. We houden elkaar in de gaten, spreken elkaar aan en bespreken situaties waar leerlingen niet uit komen in de bemiddelingskring.

Veiligheidsmonitor

Toch kunnen er dingen gebeuren die niet de bedoeling zijn; niet in elke ruimte is altijd een volwassene aanwezig en niet altijd schatten we een situatie op waarde in. Op VO De Vallei vinden we het heel belangrijk dat onze leerlingen en de mensen die voor ons werken zich sociaal veilig voelen. Elk schooljaar stellen we op VO De Vallei een onderzoek in naar de sociale veiligheid op school. Middels een (digitale) vragenlijst zullen de volgende vragen centraal staan:

- hoe ervaren je de sociale en fysieke veiligheid op school?
- heb je te maken met aantasting van de sociale en fysieke veiligheid (zoals door pesten (inclusief pesten via social media), geweld, discriminatie e.d.)?
- hoe is het gesteld met het welbevinden van een ieder op school?

Dit zal georganiseerd worden door de coördinator Sociale Veiligheid.

Coördinator Sociale Veiligheid

Op VO De Vallei hebben wij een rol 'coördinator sociale veiligheid'. Deze rol is verantwoordelijk voor het coördineren van o.a. het pestbeleid op VO De Vallei. In het schooljaar 2024-2025 zullen de verantwoordelijkheden van deze rol zijn:

- Het uitvoeren van het veiligheidsbeleid;
- Organiseren van aanspreekpunt /vertrouwenspersoon waar pesten door ouders en leerlingen gemeld kan worden;
- Het organiseren van een monitoringsinstrument voor het in kaart brengen van de sociale veiligheid.

In het schooljaar 2024-2025 is teamlid Annebelle gekoppeld aan de rol van 'coördinator sociale veiligheid'. Annebelle is bereikbaar via mail: annebelle@vodevallei.nl of onder

schooltijd via de schooltelefoon: 06-24251343.

Aanspreekpunt pesten

Als een leerling te maken krijgt met pesten, is de gebruikelijke route om dit ter sprake te brengen bij zijn/haar eigen coach of om de ontstane situatie in de BMK (bemiddelingskring) te bespreken. Het kan voorkomen dat om wat voor reden dan ook, dit niet door een leerling gedaan wordt. Dan is het ook mogelijk voor leerling en/of ouder(s) / verzorger(s) om rechtstreeks contact op te nemen met het 'aanspreekpunt pesten' op VO De Vallei.

Het aanspreekpunt vangt de gepeste leerling (en de ouders) op. Samen brengen ze de situatie in kaart en bekijken ze welke acties mogelijk zijn om de peestsituatie op te lossen. Daarbij verwijst en begeleidt het aanspreekpunt pesten eventueel naar andere medewerkers binnen of buiten de school.

Voor het schooljaar 2024-2025 is teamlid Annebelle het aanspreekpunt voor zowel leerlingen als ouders om pesten te melden.

Fysieke veiligheid

VO De Vallei biedt leerlingen de mogelijkheid hun eigen curriculum vorm te geven en dus ook hun eigen omgeving in te richten. Dit gebeurt altijd in overleg. Er zijn afspraken over veilig gebruik van de ruimte en van spullen. Zo is er de afspraak stop = stop. In het pand zijn EHBO-koffers aanwezig en er is altijd iemand aanwezig die in het bezit is van een BHV-diploma. Dit bedrijfshulpverlenings diploma bestaat uit een onderdeel levensreddende hulp (EHBO), brand blussen en ontruiming.

De brandweer heeft de locatie aan de Kerkstraat 37 goedgekeurd. Ieder jaar worden de brandblussers gecontroleerd en onderhouden. Er zijn nooduitgangen en er worden brand- en ontruimingsoefeningen gedaan met de leerlingen.

Leerlingen op VO De Vallei mogen zonder begeleiding voor maximaal 1 uur het schoolterrein verlaten binnen Driel. Zij geven voor het verlaten van de school op de intekenlijst de bestemming aan en tekenen zich 'tussendoor uit'. Ook volwassenen die tussendoor de school verlaten, moeten zich tussendoor uittekenen. Op die manier weten we altijd hoeveel mensen er in het gebouw aanwezig zijn.

Emotionele veiligheid

Bij VO De Vallei is er diversiteit in leeftijd, interesse, achtergrond, kennis, kwaliteiten en vaardigheden, attitude, beweegredenen enz.. Een belangrijke grondregel van de school is dat we met respect met elkaar omgaan. Juist verscheidenheid geeft ruimte aan eigenheid. 'Mijn vrijheid houdt op waar jouw grens begint' is een basisprincipe dat eenieder onderschrijft en waarvoor gewaakt wordt. Leerlingen en teamleden kunnen conflicten inbrengen in de bemiddelingskring (BMK). Daar wordt het conflict besproken en opgelost.

Zorg

In het zorgprotocol van VO De Vallei staat beschreven wat we doen als we signaleren dat een leerling al dan niet tijdelijk een specifieke behoefte heeft die in het belang is van zijn ontwikkeling op welk gebied dan ook. Het zorgprotocol ligt op school ter inzage. Het coachteam fungeert als zorgteam; het teamlid met de rol zorg bespreekt in het coachoverleg eventuele zorgleerlingen of zorgbehoefte. Indien nodig kan er een externe deskundige (bijvoorbeeld jongerenpsycholoog, -therapeut of orthopedagoog) geraadpleegd worden. Een paar keer jaar is er een ZAT-bijeenkomst (Zorg Advies Team) waarbij een jeugdarts van de GGD en een leerplichtambtenaar aanschuiven en waaraan vragen gesteld kunnen worden.

Bijzondere omstandigheden

Om accuraat te kunnen handelen bij verschillende bijzondere omstandigheden en situaties, werken we met protocollen. We willen graag dat niet alleen het team op de hoogte is van deze protocollen, maar ook dat leerlingen op de hoogte zijn. Het kan voorkomen dat een bijzondere situatie nagebootst wordt en samen met de leerlingen het protocol ingezet wordt. Denk aan een ontruimingsoefening, of als iemand onwel wordt.

Externe Vertrouwenspersoon

Mochten er zich situaties voordoen, waardoor leerling en/of ouders behoefte hebben om met een vertrouwenspersoon van buiten de school te praten, dan kan dat. Aan het begin van schooljaar 2024-2025 hebben we een vacature voor een externe vertrouwenspersoon.

9 De schoolorganisatie

Als rechtsvorm is gekozen voor een coöperatie, gebaseerd op het principe van samen besluiten nemen.

Sociocratie

Gelijkwaardigheid is een belangrijk uitgangspunt op onze school. Daarom werken wij sociocratisch. Sociocratie is een speciale vorm van democratie. In een sociocratie worden beslissingen genomen met consent (dat betekent: geen overwegend beargumenteerd bezwaar) van alle betrokkenen. Wanneer iemand wel bezwaar heeft, wordt er gezamenlijk gezocht totdat het bezwaar is weggenomen. Degene die een bezwaar heeft moet een bijdrage leveren aan het vinden van de oplossing waardoor zijn bezwaar wordt opgeheven. Zo wordt er in de besluitvorming rekening gehouden met ieders mening, waardoor besluiten gedragen en ondersteund worden door de hele groep. Dit resulteert in een sterk gevoel van veiligheid en verbondenheid, belangrijke voorwaarden voor een onbelemmerde groei en ontwikkeling.

Schoolkring

In onze school wordt met een kringstructuur gewerkt. Een kring is een relatief zelfstandige groep personen met een gemeenschappelijke doelstelling. Elke kring heeft zijn eigen taakomschrijving die wordt vastgelegd in de kringwerkwijzer van die kring. Op VO De Vallei is de belangrijkste kring de schoolkring. In deze kring hebben alle ingeschreven leerlingen zitting, alsook de vaste teamleden, de docenten, vaste vrijwilligers en andere medewerkers. De schoolkring kan besluiten om voor bepaalde specifieke taken hulpkringen in het leven roepen, dit worden dan subkringen. Voor iedere kring wordt besloten wat de doelstelling is en wat de kring nodig heeft (bijvoorbeeld een financieel budget) om zijn taken goed uit te kunnen voeren. Deze kringen kunnen ook weer opgeheven worden.

Naast de schoolkring zijn op VO De Vallei bijvoorbeeld de volgende kringen: docentenkring, pr-kring, sollicitatiekring, aannamekring, opruimkring, tuinkring, muziekring, atelierkring en werkplaatskring.

Bemiddelingskring (BMK)

Een bijzondere kring, die los staat van de schoolkring, is de bemiddelingskring. Als een lid van de schoolkring een probleem (van welke aard dan ook) heeft met een ander lid, waar op dat moment geen oplossing voor gevonden wordt, kan er middels een formulier een onderzoek naar de ontstane situatie ingediend worden. Als er 'een situatie' is ingediend, wordt in de bemiddelingskring de situatie volgens een vast stappenplan behandeld. Samen wordt er onderzocht wat er gebeurd is en wat er nodig is om de situatie op te lossen of in de toekomst te voorkomen.

Holacracy

De teamkring heeft van het bestuur het mandaat gekregen om alle taken en verantwoordelijkheden namens het bestuur uit te voeren. Deze teamkring (in de statuten ook wel managementkring genoemd) wordt holacratisch vormgegeven. Dat betekent dat verantwoordelijkheden en taken binnen de teamkring zijn gedistribueerd naar verschillende rollen.

Klachten

Het klachtrecht is bedoeld om het mogelijk te maken dat onvrede over wat er in de school gebeurt in positieve zin wordt omgebogen en kan leiden tot maatregelen om een en ander te verbeteren. De wet stelt ouders en personeelsleden in staat om klachten in te dienen over gedragingen en beslissingen van leiding en/of het personeel. Als iemand klachten heeft over de gang van zaken op school kan diegene terecht bij de vertrouwenspersoon of een van de vaste teamleden van de school.

10 Schooltijden, aanwezigheid en vakanties

Schoolopeningstijden

De school is van maandag tot en met donderdag van 8:30 tot 16:30 geopend. Op vrijdag is de school gesloten. Vanaf 8:30 is er een teamlid aanwezig. Indien mogelijk wordt het schoolgebouw tussen 8:15 en 8:30 al geopend.

Visie onderwijstijd en urenregistratie

Op VO De Vallei worden leerlingen gestimuleerd zoveel mogelijk verantwoordelijkheid te nemen. Niet alleen voor het vormgeven van hun eigen leerweg, maar voor alles wat er in hun leven gebeurt. Bij ons op school hanteren we daarom flexibele schooltijden. Dat geeft veel vrijheid aan de leerlingen, maar staat niet los van de verantwoordelijkheid om genoeg uren op school te zijn.

Om de leerlingen te helpen deze verantwoordelijkheid te dragen en inzichtelijk te maken, verwachten we van de leerlingen dat ze een urenregistratie invullen.

Uitgangspunten aanwezigheid leerlingen

- De school is dit schooljaar (2024-2025) 152 dagen open (1216 uur);
- Het gemiddeld aantal schooluren dat een leerling aanwezig moet zijn, is 5,5 uur per dag dat de school open is (836 uur);
- Iedere leerling is zelf verantwoordelijk voor het registreren van zijn uren onderwijstijd. Aan het einde van elke periode wordt dit met zijn coach geëvalueerd.
- Een urenoverschot ('tegoed') mag gebruikt worden ter compensatie van momenten dat de leerling afwezig is.
- Bij te weinig gemaakte uren in een periode, maakt de leerling een plan (evt. in overleg met zijn coach) om de volgende periode deze uren in te halen.
- Uitzondering: leerlingen met een door het zorgteam goedgekeurd zorgtraject mogen afwijken van de urennorm.
- Wanneer de leerling over een periode van vier aaneengesloten lesweken 16 of meer uren ongeoorloofd verzuimt, dan is school verplicht dit te melden bij de leerplichtambtenaar.

Regels aanwezigheid leerlingen

In- en uittekenen

In geval van calamiteiten is het belangrijk dat het team weet wie er wel/niet aanwezig zijn in het gebouw. Dit is erg belangrijk voor de veiligheid en BHV (bedrijfshulpverlening).

- Elke leerling en medewerker registreert iedere dag zijn aanwezigheid in de school, door zich bij binnenkomst in te tekenen op papier in de map bij de ingang en uit te tekenen bij vertrek aan het einde van de dag;
- Bij tussendoor verlaten van het gebouw registreert iedereen op papier dat hij tussendoor uitgetekend is. Hierbij wordt vermeld waar je naar toe bent;
- We beschouwen het dorp Driel met al haar faciliteiten als verlengde van onze schooltuin en de onderwijstijd mag dus ook buiten het terrein van VO De Vallei doorgebracht worden.
- Wanneer een leerling echter uit het dorp Driel gaat, of van plan is langer dan 1 uur weg te zijn, kan dit alleen in overleg met een van de aanwezige teamleden, er moet dan een plan zijn om de onderwijstijd elders door te brengen.

Registreren uren

- Elke leerling registreert bij binnenkomst de tijd dat hij/zij 'IN' (binnen) komt in het systeem;
- Als iemand de school tussendoor wil verlaten voor privé activiteiten (bijv. autorijles), kan dit alleen als er tussendoor uitgetekend wordt in de urenregistratie (in overleg met Simone) en in de papieren map.
- Elke leerling registreert bij het naar huis gaan de tijd dat hij/zij 'UIT' gaat, in het systeem;

Communicatie over de aanwezigheid van leerlingen in de school

Iedere school dag is om uiterlijk 10:00 uur op school helder of een leerling:

1. op school aanwezig is: de leerling heeft zich ingetekend op papier en is ingelogd in het systeem urenregistratie.
2. geoorloofd afwezig is:
 - de leerling heeft genoeg compensatie-uren en komt later;
 - de leerling heeft genoeg compensatie-uren en neemt een dag vrij;
 - de leerling heeft genoeg compensatie-uren en is meerdere dagen afwezig; *(NB Dit laatste kan alleen in overleg met de coach en na ondertekening van een verlof-formulier door zowel jouw ouder(s)/verzorger(s) als een vertegenwoordiger van de school!)*
 - de leerling is ziek en dit is bij minderjarigen door de ouder(s)/verzorger(s) aan school gemeld via telefoon of mail.
3. ongeoorloofd afwezig is: de leerling heeft niet gemeld dat hij niet of later komt dan 10:00u.

Communicatie over aan- of afwezigheid kan op twee manieren:

- via mail: afmelden@vodevallei.nl
- via telefoon (bij voorkeur via een tekstbericht): 06-24251343
- via Slack: #snipperuren (alleen leerlingen)

Ziek

- Afwezig door ziekte is geoorloofd afwezig;
- Ziekmelden van de leerling (onder de 18 jaar) wordt gedaan door de ouder(s)/verzorger(s). Dit doen zij zo snel mogelijk. Het liefst op de eerste dag dat de leerling ziek is, maar uiterlijk binnen twee dagen na de eerste dag van ziekte;
- Een ziektedag wordt in het registratiesysteem voor 5,5 uur geregistreerd.

Doktersbezoek

- Bezoeken aan tandarts, huisarts en andere hulp-, of zorgverleners graag zoveel mogelijk buiten schooltijd afspreken;
- Als het niet mogelijk is om dit buiten schooltijd te doen, dan melden de ouder(s)/verzorger(s) de leerling af voor doktersbezoek en valt het onder geoorloofd verlof;
- Als er geen melding wordt gemaakt, dient de leerling de uren te compenseren.

Studieverlof en stage

- Studieverlof of stage is een vorm van afwezigheid die niet onder verlof valt, maar onder externe onderwijstijd. Is de leerling van plan om schooluren elders dan op school door te brengen, dan kan dit enkel na overleg met school/coach;
- Dit geldt ook voor studie in het buitenland of uitwisselingen;
- De leerling plant dit samen met de coach en vult een stageformulier in dat bij de coach/leerlingadministratie ingeleverd wordt.

Bijzonder verlof

- In sommige gevallen is het denkbaar dat er bijzonder verlof nodig is. Denk aan een religieuze feestdag, een huwelijk of een begrafenis;
- Hiervoor dient bij de leerlingenadministratie een aanvraag ingediend te worden.

Onvoorzien afwezig

Het kan voorkomen dat de leerling later of niet op school komt door onvoorziene omstandigheden. Hiervoor geldt:

- Dit is geoorloofd verzuim als er aantoonbaar geen invloed op uit te oefenen is (bijvoorbeeld bij vertragingen in het openbaar vervoer);
- Dit is ongeoorloofd verzuim als er wel invloed op uit te oefenen is (verslapen, wekker vergeten te zetten, bus gemist, etc.). De leerling zal de uren dan moeten compenseren.

Zorgtraject

- Het kan voorkomen dat een leerling door fysieke of psychische klachten niet of moeilijk in staat is om de school te bezoeken. In dat geval wordt het zorgteam door de coach op de hoogte gebracht;
- Het zorgteam gaat in gesprek met de leerling en diens ouder(s) / verzorger(s). Eventueel wordt, na overleg met de schoolarts, een KTP (korte termijn plan) of

LTP (lange termijn plan) opgesteld. Het KTP/LTP is dan leidend voor de aanwezigheid van de leerling op school.

Vakanties en vrije dagen

Onze school valt voor de schoolvakanties in regio Zuid. Binnen de digitale omgeving (via PC of app) van social schools is een agenda te raadplegen. Op onze site staat eveneens een openbare kalender waarin de vakanties en vrije dagen opgenomen zijn.

VO DE VALLEI

schooljaar 2024-2025

vakanties

Herfstvakantie:	21 okt t/m 25 okt 2024
Kerstvakantie:	23 dec t/m 3 jan 2025
Voorjaarsvakantie:	24 feb t/m 28 feb 2025
Pasen:	21 apr 2025
Meivakantie:	28 apr t/m 2 mei 2025
Bevrijdingsdag:	5 mei 2025
Hemelvaartsdag:	29 mei 2025
Pinksteren:	9 jun 2025
Zomervakantie:	30 jun t/m 17 aug 2025

vrije dagen

19 augustus 2024
13 november 2024
21 januari 2025
6 mei 2025

afwezig

Leerlingen die niet of later dan 10.00 uur naar school komen, melden dit voor 10.00 uur op Slack in snipperuren.

Ziekmeldingen en afspraken bij zorgverleners moeten altijd door ouders gemeld worden:
*afmelden@vodevallei.nl
*06-24251343

ouderavonden

12 november 2024
3 februari 2025
15 april 2025

kamp

3 t/m 5 juni 2025

VO Vallei Café

3 oktober 2024
13 februari 2025

eindefeest & diplomauitreiking

25 juni 2025

gemaakt door: Elise & Simone

11 Overige zaken

Interne communicatie: Slack

Voor communicatie binnen de school met alle leerlingen, docenten en teamleden, maken wij gebruik van Slack. Dit is beschikbaar voor PC of als app op smartphone. Slack is de plek waar o.a. roosters, informatie over activiteiten, kringcommunicatie en mededelingen gedeeld worden. Van alle schoolkring-leden (dus leerlingen, docenten en team) wordt verwacht dat ze een werkend account hebben en zichzelf op de hoogte stellen van de voor hun relevante informatie.

Eten, drinken en hygiëne

De leerlingen lunchen op school en kunnen daarvoor hun eigen lunch en voldoende drinken voor een hele dag meenemen. Leerlingen kiezen zelf wanneer zij eten en drinken. Op school zijn koelkasten aanwezig waarin zij spullen kunnen bewaren. Ook kunnen de leerlingen gebruikmaken van een tosti-apparaat, waterkoker, fornuis, oven en magnetron.

Dieet

Als leerlingen eten klaarmaken in de keuken, kunnen ze zelf aangeven dat ze een dieet volgen. Hiermee wordt dan onderling met elkaar rekening gehouden.

Hygiëne

Ieder zorgt voor zijn eigen hygiëne. Over het opruimen en schoonhouden van bijvoorbeeld de keuken, worden met de leerlingen samen afspraken gemaakt in de schoolkring.

Roken

De school is per 1 augustus 2020 volledig rookvrij. Dit is wettelijk verplicht. Er mag zowel binnen als buiten dus op geen enkele plek gerookt worden. In de schoolkring zijn schoolbrede afspraken gemaakt over de plekken in Driel waar wel gerookt mag worden.

Open dagen

Een paar keer per jaar zijn er informatiemomenten. In de openbare kalender op onze website staan deze gepland. Verder worden ze aangekondigd op social media.

Benodigheden

Omdat op VO De Vallei de leerlingen zelf hun werkplek mogen bepalen, hebben de leerlingen geen eigen tafel met lade. Wel heeft elke leerling een eigen portfoliobak voor het bewaren van studiemateriaal. Dit is strikt persoonlijk en de leerlingen vertrouwen elkaar hierin.

Bring your own device

Iedereen neemt zijn eigen digitale middel mee. Werk je op een laptop, een tablet of laat je hem een dagje thuis? Dat mag je bij ons zelf bepalen. Op school zijn ook een aantal werkende computers aanwezig.

Gymnastiek en sport

In Driel is een mogelijkheid om een gymzaal te huren. De sportkring van VO De Vallei organiseert dit, afhankelijk van het beschikbare budget. Een teamlid of gymdocent verzorgt de gymlessen. Gymnastiek vindt bij voorkeur plaats in sportkleding en goede gymschoenen voor gebruik binnen. Na het sporten in de gymzaal kan daar gebruik gemaakt worden van de douches. Leerlingen die dat willen dienen zelf een handdoek mee te nemen. Ook zijn er diverse openbare buitensport-gelegenheden in de buurt waar de leerlingen naartoe kunnen. In de bewegingsruimte van de school is er gelegenheid om 'kleine sportactiviteiten' te doen. Bezigheden als tafeltennis, yoga of een work-out worden gedurende het hele jaar daar gedaan. Ook is er de mogelijkheid om gebruik te maken van fitness-apparaten en gewichten onder begeleiding van een teamlid of andere leerlingen die hiervoor een certificaat hebben behaald.

Huiswerk

Op VO De Vallei wordt geen verplicht huiswerk gegeven. Het kan wel voorkomen dat een leerling zelf werk mee wil nemen naar huis. Het is ook mogelijk om materiaal van school te lenen. Hiervoor is een uitleenlijst aanwezig. Daarnaast kan er natuurlijk altijd buiten school gebruik worden gemaakt van de digitale leeromgeving.

Gasten en introducés

Indien een leerling een vriend of vriendin mee wil nemen naar school, dan kan dat aangevraagd worden in de gastenkring volgens de dan geldende afspraken.

Rooster en aanwezigheid teamleden, coaches en docenten

Iedereen die voor ons werkt doet dat als zelfstandige en is vrij om in verbinding met de school zijn eigen werkschema te maken. Voor de coaches geldt dat ze minimaal 2 dagen per week op school zijn. Elke week wordt er een rooster gemaakt dat met de leerlingen in Slack gedeeld wordt. Het rooster is leidend en van de leerlingen wordt verwacht dat zij zichzelf op de hoogte te stellen van de aan- /afwezigheid van docenten en coaches.

Ziekte teamlid

Bij ziekte van een teamlid wordt er eerst gekeken of er die dag genoeg teamleden in de school zijn. Als het nodig is om de zieke te vervangen, wordt eerst binnen het team gevraagd of er iemand kan invallen. Indien nodig zoeken we een vervanger of invalkracht. Er worden in principe geen leerlingen naar huis gestuurd bij ziekte van één van de teamleden.

Zorg voor kleding en eigendom, kluisjes

Om de school netjes te houden, dienen jassen e.d. opgehangen te worden. Spullen die zijn blijven liggen, worden verzameld in de bak met gevonden voorwerpen. Als je iets gevonden hebt kun je dit zelf bij de gevonden voorwerpen brengen. De schoolvergadering heeft besloten dat gevonden voorwerpen vóór elke vakantie verzameld worden en naar een winkel voor tweedehands spullen worden gebracht.

Op school zijn er kluisjes aanwezig. De kluisjeskring doet het beheer en de uitgifte daarvan.

Zorg voor omgeving

Wij willen graag dat iedereen zich verantwoordelijk voelt voor het leefklimaat van de school. Een rommelige omgeving nodigt niet uit tot een fijne sfeer. Wij doen ons best om de school en de directe omgeving van de school zo verzorgd mogelijk te houden. We vragen van ouders en leerlingen om hier zo goed mogelijk aan mee te helpen. Ieder mens in onze school is verantwoordelijk voor het opruimen van zijn eigen (gebruikte) spullen.

13 Literatuurtips VO De Vallei

De literatuurlijst bestaat uit een serie boeken en brochures die als inspiratie dienen voor de onderwijskundige en organisatorische visie van de school. Een groot deel van deze boeken kunt u vinden op school. U kunt daar altijd even kijken of er een boek bij staat wat u zou willen lezen. Als u wat wilt lenen kan dat altijd; overleg even met een van de aanwezige leerlingen of teamleden en dan wordt het op de uitleenlijst gezet.

Leren? Natuurlijk! Maaïke van Mourik

Een uitgave van Robine, ISBN: 9789078603047

Free to learn Peter Gray

Een uitgave van Basic Books, ISBN: 978-0-465-08499-9

Breng balans in je gezin, gezinsoverleg met de c.o.n.s.e.n.t-methode Baudy Wiechers

Een uitgave van Booklight, ISBN: 9789491472

Besluit met consent, handboek voor effectief en gelijkwaardig samenwerken binnen bedrijven, organisaties en teams. Baudy Wiechers en Rachel Kruk, ISBN:9789082748000

Gevormd of vervormd? Een andere kijk op onderwijs, Jan Bransen, 9789492538574

Alle dagen Pauze Linda Spaanboek & Loes Nijland, Onderzoek Universiteit Leiden

Een uitgave van Universal Press 2006

Kids' Skills Ben Furman

Een uitgave van HNS uitgeverij Nelissen, ISBN: 9789024417452

De vrijheid van de Sudbury Valley School Daniël Greenberg

Een uitgave van Astarte, ISBN: 9080736821

Democratic Education: A Beginning of a Story Yaacov Hecht

Koop een auto op de sloop - Paradigmashift in het onderwijs Alex van Emst

Een uitgave van APS

Professionele cultuur in onderwijsorganisaties Alex van Emst

Een uitgave van APS 1998

De geur van koekjes Maria Janssen

Een uitgave van APS, Bestelnummer 202801

Zin in leren Luc Stevens

Een uitgave van Garant 2002, ISBN: 9044112872 (Deze brochure is niet meer te bestellen)

Zin in school Luc Stevens

Een uitgave van CPS Amersfoort, 2004, Bestelnummer: 32147

Op Avontuur Hannah de Vos Beckers

Een uitgave van Artimedes, ISBN: 9789078817031

De Kampanje Christel Hartkamp-Bakker

Een uitgave van Garant, ISBN: 978908575029

In vrijheid leren Rebeca Wild

Een uitgave van Altamira, 1986, ISBN: 9069632780 (Dit boek is niet meer te bestellen)

Kwaliteit van leven voor kinderen en andere mensen Rebeca Wild

Een uitgave van SWP-uitgeverij 2002, ISBN: 9066654481

Summerhill A Free Range Childhood Matthew Appleton

Een uitgave van Gale Centre Publications, Amazon.UK, ISBN: 1870258460 (Dit boek is ook vertaald in het Nederlands)

Op zoek naar het verloren geluk Jean Liedloff

Een uitgave van Servire, 1986 ISBN: 9789063252601

Het kan wèl Jurriaan Kamp

Een uitgave van Lemniscaat, ISBN: 9056371207

Getting teams done, een praktisch methode voor teamproductiviteit Diederick Janse & Marco Bogers. Een uitgave van BIM Media, ISBN: 9789462200418

Hoe het leren stroomt / How learning flows Maarten Kleijne ISBN: 978 90 229 9957 8

Semco-Stijl Ricardo Semler

Een uitgave van De Boekerij, ISBN: 9789022558256

Pedagogiek: de plicht om weerstand te bieden Philippe Meirieu

Een uitgave van Phronese, ISBN 9789490120146

Het gedwongen onderwijs voorbij Peter Hartkamp ISBN 978-90-825641-0-5

Van verveling tot vervulling Democratische school De Ruimte in 110 verhalen.

We moeten spelen Rob Martens, ISBN: 9789081949354

Leerlingen intrinsiek motiveren Rob Martens, EAN: 9789401480901

Je moet het wel durven een boek met interviews van alumni van verschillende democratische scholen in Nederland, te koop op VO De Vallei.

Kijk ook eens op [deze website](#) voor literatuurtips!